

Cerkev je dobila 4 nove oltarje, prižnico z lepimi podobami, tabernakelj. Vse to je naredil Janez Vurnik iz Radovljice.

Zg. Danica, 1.1859, str. 207.

Filiala, posevečena sv. Neži, fara Griže.

Orientacija sever-jug, stoji na griču

Orožen Ign: Bistum und Wißese Lavant III. , Saunien, Marobor 1880.

Zgodnja Danica iz dne 4. oktobra 1859, Scarlichijev vižitacijski protokol iz 1. 1631., župni arhiv, vlasti kronika, započeta 1. 1762., M. Marolt: Dekanija Celje II. Marobor 1932; ZUZ III.

Cerkev sestavljajo: pravokotna ladja z na jugu dodano križno zaključeno kapelo, enako širok pravokoten prezbiterij z na severu prizidanim pravokotnima zakristijo in zvonikom. Vse strehe so opečne in primernih oblik, zvonikova pa je konkavno piramidasta.

Zunanjščina: V pročelju je tipičen portal iz 1. pol. 19. stol. , nad njim pravokotno okno, strešni ridec, trikotno čelo. Levo ima ladja pravokoten vhod in 2 pravokotni okni, desno 2 okni in vmes dozidano kapelo. Pravokotni prezbiterij ima v desni vzdolžnici pravokotno, v zaključnici pa polkrožno zaključeno okno. Zvonik je nerazčlenjen in ima zgoraj polkrožno zaključene line.

Notranjščina: Ladja je s počez zvezanimi pilastri deljena v 4 enake, s plitvimi kupolami svodene dele. Enako je svoden kor, ki počiva na 2 slopá-

čih in 3 lokih. V kapelo vodi slavoklok, Kapela je krožno zaključena in s počez zvezanima pilastorma, deljena v dva dela, svodena s plitvo kupolo, odnosno apsidalno polkupolo. Slavolok je polkrožno zaključen. Prezbitერიj je na desni enako širok kot ladja, na levi pa nekoliko ožji. Koti so pošev razidani s pilastri, nad katerimi se vije greda ~~xx~~ in kupola, počivajoča na 4 sosvodnicah. Cerkev je grobo poslikana s freskami, nad slavolokom se v medaljonu nahaja podpis: FRIDRIH. Tlak sestavljajo kamenite plošče.

Oprava in oprema: psevdorenesančni oltarji (3) iz l. 1859. so v Grižah. Prižnica in orglje tudi. Kloppi so ljudsko delo s cvetlično ornamentiko iz srede 19. stol., zakristijska omara z vložki pa iz ca l. 1800.

Zvonik in podstrešje: glej resume! Zvon z reliefom križanja, delo Gašpar Boltežar Schneiderja iz l. 1745., je iz ~~brez~~ Griž. Druga dva sta železna iz l. 1923.

Resume: Cerkev se prvič omenja l. 1540. Popis v župnijski kroniki iz l. 1827., ko so se pričela večja popravila, pravi: da je bila cerkev zidana po starogotskem načinu, da je imela majhna okna, v ladji pa lesen strop. L. 1631. je cerkev imela 3 oltarje: velikega sv. Neže, stranske Marije in Filipa, ki sta bila brez vse opreme.

V osnovi je današnja cerkev še gotška. V sev. steni ladje je namreč še vidno gotško okno z močno zašiljenim lokom, ki kaže na 14. stol. Prezbitერიj kaže enako gradnjo, toda ne v celoti in je moral dobiti svojo sedanjo obliko ob koncu 18. stol. Istočasen, morda nekoliko mlajši je zvonik. L. 1827. je pričel monister Gratnik iz Št. Pavla s preidavo cerkve. Tesarska dela je vodil polih Benedik iz Galicije. Tega leta so dvignili stene, nasle

dnje leto pa prizidali Frančiškovo kapelo in opečno obokali ladjo. Istočasno je verjetno nastala tudi zakristija. Cerkev je imela tedaj 4 oltarje, 3 verjetno še kar iz časa Scarlicherja, oltar Antona in Franca pa po pozidavi kapele. Tedaj je imela cerkev tudi 4 zvonove: gotska iz 14. stol. ali 15. stol., enega iz l. 1691., Schneiderjevega iz 1745. in Caharije Reidtovega iz l. 1753. Z volilom Janeza Fridricha in z darovi njegovega sina Franca je postavil Janez Vurnik st. iz Radovljice 11. 1859. 4 nove oltarje in prižnico. Tega leta je bil nabavljen tudi križev pot, a v naslednjih letih pa še ostala sicer brezpomembna oprava.

Konservatorske opombe: Cerkev se pogreva in je že skoraj popolnoma razpadla.

Dodatek: Na fasadi vidni ostanki slikarije, ki predstavlja stebrišče in nekega svetnika.

Glosa: V Brdnici nad Libojami je kamnito znamenje v obliki ~~stebrišča~~ stebra kot so bila običajna pred nastopom baročnih kapelic.

J. Curk: Celjska topografija, rkp. str. 25, 25^b, zapiski 1957.